

Рецензія на атестаційну (магістерську) роботу
студента II курсу магістратури виконавсько-музикознавчого факультету,
ОПП «Музичне мистецтво» ХНУМ імені І.П.Котляревського

Льва Альбертовича Носкова

**«ДРУГА ТА ШОСТА СОНАТИ ДЛЯ СКРИПКИ СОЛО Е. ІЗАЇ:
КОМПОЗИТОРСЬКИЙ І ВИКОНАВСЬКИЙ АСПЕКТИ»**

*(науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент,
старший викладач кафедри теорії музики Малий Д.М.)*

Рецензована праця є *актуальною*, оскільки присвячена малодослідженій темі у вітчизняному виконавстві – композиторському і виконавському аспектам Сонат №2 і 6 для скрипки соло Е. Ізаї. Автор обґрунтовує свій вибір тим, що обирає дві різні за будовою і концепцією сонати: «друга – програмна і чотиричастинна, а шоста – непрограмна і одночастинна» (с.3), окрім того, відомо, що він є також виконавцем Другої сонати.

Тема магістерської відповідає спеціальності 025 (В5) «Музичне мистецтво», а також фаховій профілізації Л. Носкова – «скрипка», оскільки усі питання, які розглядаються в роботі – дотичні до скрипкового мистецтва, серед них: жанр і форма сонати для скрипки соло, інтерпретаційні рішення, виконавські прийоми.

Робота складається з двох розділів, перший з яких – історико-методологічний, другий – аналітичний. У Розділі 1 залучено значний корпус робіт різних українських і зарубіжних науковців. Для дослідження творчої постаті Е.Ізаї (п.1.1) магістрант звертається до епістолярних джерел і праць різних музикантів і науковців (Зубко, Маншан, Фернандеса, А.Ізаї та інших). У п.1.2 питання еволюції і специфіки інтерпретації жанру сонати для скрипки соло висвітлюється крізь призму праць Гретчин, Коляди, Дашкевича, Крістенсен. Дослідження скрипкових сонат Е. Ізаї (п.1.3) магістрант проводить аналізуючи роботи Риттстіга, Дашкевича та інших, виявляє вплив творчості Й.С.Баха на композитора і зазначає, що Е.Ізаї створив опус (Сонати), в якому

поєднуються традиції та сучасна, для його періоду, естетика (с.22). Також дослідник робить акцент на ціннісному аспекті вивчення сонат композитора, оскільки вони досі залишаються актуальними – входять в репертуар багатьох скрипалів.

У Другому розділі проводиться досить докладні виконавський і композиційний аналізи обраних скрипкових сонат Е.Ізаї. У Другій сонаті (п.2.1) виявляється вплив Й.С.Баха і барокової традиції, зокрема цитати мотивів з Третьої партити, а також хоралу *Dies Irae*. Надається таблиця з аналізом твору, у якій по тактах зіставляються цитування і оригінальний музичний текст. Важливим є те, що магістрант окреслює ряд питань щодо поставлених композитором виконавських завдань: керування тембром і артикуляцією, використання прийомів баріолаж, педалі, *sul ponticello*, динамічних контрастів тощо.

У п.2.2 надається ґрунтовний аналіз контрастної до Другої – Шостої сонати, яка є одночастинною. Зазначено, що вона натхненна грою іспанського скрипаля М. Кірогою (є послідовником П.Сарасате) і тяжіє до романтичних традицій ХІХ століття. Окрім детального композиційного аналізу, у розділі виявлені використані композитором виконавські прийоми: паралельні терції й октави, арпеджіо, акордова техніка, глісандо в паралельних терціях, використання найвищих позицій тощо (с.47). У кінці розділу магістрант проводить паралелі Сонат Е. Ізаї з «Поемою» Е. Шоссона (написана на прохання Е.Ізаї), в якій виявляються спільні, з першими, риси.

У Висновках представлено результати дослідження, котрі відповідають завданням і головній меті роботи. Також ціннісним аспектом роботи є Додатки з нотними прикладами – наочно демонструють хід і результати дослідження.

Ознайомившись з тестом роботи, нами не було виявлено грубих стилістичних або орфографічних помилок. Зазначимо, що текст роботи – виважений, змістовний, логічно побудований. Однак виникає ряд уточнювальних питань до магістранта:

1. На с.25 Ви пишете: *«Порівняльний аналіз творів для скрипки соло Е. Ізаї з творами його сучасників дозволяє виявити помітні відмінності та впливи, що формували жанр на початку XX століття»*, однак не зазначаєте про яких саме сучасників йдеться. Уточніть також які «помітні відмінності» маються на увазі.

2. Аналізуючи Другу сонату Е.Ізаї, Ви виявляєте цитату хоралу *Dies Irae*. Чи відомі Вам випадки використання цієї мелодії іншими композиторами?

3. З якими технічними труднощами Ви особисто стикнулися при роботі над Другою сонатою? Чи вносили Ви власні корективи або зміни у штрихи, агогіку, динаміку, темп тощо?

Кваліфікаційна магістерська робота **Л. Носкова** оформлена згідно з робочою програмою і вимогами, які викладені в методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної магістерської роботи для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 (B5) «Музичне мистецтво».

Робота має бути високо оціненою членами комісії (пропонується оцінка «відмінно»), може мати подальший розвиток, а **Лев Альбертович Носков** – отримання кваліфікаційного рівня «магістр» (ОПП «Музичне мистецтво»).

Кандидат мистецтвознавства,
доцент, завідувач кафедри
оркестрових струнних інструментів
ХНУМ імені І.П.Котляревського

А. О. Мельник